

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీమద్వాల్మీకీయరామాయణం

॥ సుందరకాండం ॥

షట్పంచాశః సర్గః

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX, skt, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః
శ్రీసీతారామాభ్యాం నమః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
॥ సుందరకాండం ॥
షట్పంచాశః సర్గః

పునః సీతాం సమాలోక్య హనుమతో లంకాతో నివర్తనం తేన సముద్రస్య
లంగనం చ

తతస్తు శింశుపామూలే జానకిం పర్యవస్థితాం |
అభివాద్యాబ్రవీద్ దిష్ట్యా పశ్యామి త్వామిహోక్షతాం || 5.56.1 ||

తతస్తు ప్రస్థితం సీతా వీక్షమాణా పునః పునః |
భర్తుః స్నేహోన్వితా వాక్యం హనూమంతమభాషత || 5.56.2 ||

యది త్వం మన్యసే తా త వసైకాహమిహోనఘ |
క్వచిత్ సుసంవృతే దేశే విశ్రాంతః శోఽ గమిష్యసి || 5.56.3 ||

మమ చైవాలృభాగ్యాయాః సాన్నిధ్యాత్ తవ వానర |
శోకస్యాస్యాప్రమేయస్య ముహూర్తం స్యాదపి క్షయః || 5.56.4 ||

గతే హి హరిశార్దూల పునః సంప్రాప్తయే త్వయి |
ప్రాణేష్యపి న విశ్వాసో మమ వానరపుంగవ || 5.56.5 ||

అదర్శనం చ తే వీర భూయో మాం దారయిష్యతి |
దుఃఖాద్ దుఃఖతరం ప్రాప్తం దుర్మనఃశోకకర్శితాం || 5.56.6 ||

అయం చ వీర సందేహస్తిష్ఠతీవ మమాగ్రతః |
సుమహాత్సు సహాయేషు హర్యుక్తేషు మహాబలః || 5.56.7 ||

కథం ను ఖలు దుష్పారం సంతరిష్యతి సాగరం |
తాని హర్యుక్షసైన్యాని తౌ వా నరవరాత్మజౌ || 5.56.8 ||

త్రయాణామేవ భూతానాం సాగరస్యాపి లంఘనే |
శక్తిః స్యాద్ వైనతేయస్య తవ వా మారుతస్య వా || 5.56.9 ||

తదత్ర కార్యనిర్బంధే సముత్పన్నే దురాసదే |
కిం పశ్యసి సమాధానం త్వం హి కార్యవిశారదః || 5.56.10 ||

కామమస్య త్వమేవైకః కార్యస్య పరిసాధనే |
పర్యాప్తః పరవీరఘ్న యశస్యస్తే ఫలోదయః || 5.56.11 ||

బలైస్తు సంకులాం కృత్వా
లంకాం పరబలార్దనః |
మాం నయేద్ యది కాకుత్స్థస్తత్
తస్య సదృశం భవేత్ || 5.56.12 ||

తద్ యథా తస్య విక్రాంతమనురూపం మహాత్మనః |
భవత్యాహవశూరస్య తథా త్వముపపాదయ || 5.56.13 ||

తదర్థోపహితం వాక్యం ప్రశ్రితం హేతుసంహితం |
నిశమ్య హనుమాన్ వీరో వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ || 5.56.14 ||

దేవి హర్యుక్షసైన్యానామీశ్వరః ప్లవతాం వరః |
సుగ్రీవః సత్త్వసంపన్నస్తవార్థే కృతనిశ్చయః || 5.56.15 ||

స వానరసహస్రాణాం కోటిభిరభిసంవృతః |
క్షిప్రమేష్యతి వైదేహి సుగ్రీవః ప్లవగాధిపః || 5.56.16 ||

తౌ చ వీరౌ నరవరౌ సహితౌ రామలక్ష్మణౌ |
ఆగమ్య నగరీం లంకాం సాయకైర్విధమిష్యతః || 5.56.17 ||

సగణం రాక్షసం హత్వా నచిరాద్ రఘునందనః |
త్వామాదాయ వరారోహే స్వాం పురీం ప్రతి యాస్యతి || 5.56.18 ||

సమాశ్వసిహి భద్రం తే భవ త్వం కాలకాంక్షిణీ |
క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి రామేణ నిహతం రావణం రణే || 5.56.19 ||

నిహతే రాక్షసేంద్రే చ సుపుత్రామాత్యఖాంధవే |
త్వం సమేష్యసి రామేణ శశాంకేనేవ రోహిణీ || 5.56.20 ||

క్షిప్రమేష్యతి కాకుత్స్థో హర్యుక్షప్రవరైర్యుతః |
యస్తే యుధి విజిత్యారీణ శోకం వ్యపనయిష్యతి || 5.56.21 ||

ఏవమాశ్వాస్య వైదేహీం హనూమాన్ మారుతాత్మజః |
గమనాయ మతిం కృత్వా వైదేహీమభ్యవాదయత్ || 5.56.22 ||

రాక్షసాన్ ప్రవరాన్ హత్వా నామ విశ్రావ్య చాత్మనః |
సమాశ్వాస్య చ వైదేహీం దర్శయిత్వా పరం బలం || 5.56.23 ||

నగరీమాకులాం కృత్వా వంచయిత్వా చ రావణం |
దర్శయిత్వా బలం ఘోరం వైదేహీమభివాద్య చ || 5.56.24 ||

ప్రతిగంతుం మనశ్చక్రే పునర్మధ్యేన సాగరం |
తతః స కపిశార్దూలః స్వామిసందర్శనోత్సుకః || 5.56.25 ||

ఆరురోహ గిరిశ్రేష్ఠమరిష్టమరిమర్దనః |
తుంగపద్మకజ్జిష్టాభిర్నీలాభిర్వనరాజిభిః || 5.56.26 ||

సోత్తరీయమివాంభోదైః శృంగాంతరవిలంబిభిః |
బోధ్యమానమివ ప్రీత్యా దివాకరకరైః శుభైః || 5.56.27 ||

ఉన్మిషంతమివోద్ధూతైర్లోచనైరివ ధాతుభిః |
తోయోఘునిఃస్వనైర్మండ్రైః ప్రాధీతమివ పర్వతం || 5.56.28 ||

ప్రగీతమివ విస్పష్టం నానాప్రసవణస్వనైః |
దేవదారుభిరుద్ధూతైరూర్ధ్వబాహుమివ స్థితం || 5.56.29 ||

ప్రపాతజలనిర్ఘోషైః ప్రాక్రుష్టమివ సర్వతః |
వేపమానమివ శ్యామైః కంపమానైః శరదస్వనైః || 5.56.30 ||

వేణుభిర్మారుతోద్ధూతైః కూజంతమివ కీచకైః |
నిఃశ్వసంతమివామర్షాద్ ఘోరైరాశివిషోత్తమైః || 5.56.31 ||

నీహారకృతగంభీరైర్ధ్యాయంతమివ గహ్వరైః |
మేఘపాదనిభైః పాదైః ప్రక్రాంతమివ సర్వతః || 5.56.32 ||

జృంభమాణమివాకాశే శిఖరైరభ్రమాలిభిః |
కూటైశ్చ బహుధా క్షైః శోభితం బహుకందరైః || 5.56.33 ||

సాలతాలైశ్చ కర్ణైశ్చ వంశైశ్చ బహుభిర్వృతం |
లతావితానైర్విత్తైః పుష్పవద్భిరలంకృతం || 5.56.34 ||

నానామృగగణైః కీర్ణం ధాతునిష్యందభూషితం |
బహుప్రసవణోపేతం శిలాసంచయసంకటం || 5.56.35 ||

మహర్షియక్షగంధర్వకిన్నరోరగసేవితం |
లతాపాదపసంబాధం సింహాధిష్ఠితకందరం || 5.56.36 ||

వ్యాఘ్రాదిభిః సమాకీర్ణం స్వాదుమూలఫలద్రుమం |
ఆరురోహానిలసుతః పర్వతం ప్లవగోత్తమః || 5.56.37 ||

రామదర్శనశీఘ్రేణ ప్రహరేణాభిచోదితః |
తేన పాదతలాక్రాంతా రమ్యేషు గిరిసానుషు || 5.56.38 ||

సఘోషాః సమశిర్యంత శిలాశూచ్రీకృతాస్తతః |
స తమారుహ్యా శైలేంద్రం వ్యవర్ధత మహాకపిః || 5.56.39 ||

దక్షిణాదుత్తరం పారం ప్రార్థయన్ లవణాంభసః |
అధిరూహ్య తతో వీరః పర్వతం పవనాత్మజః || 5.56.40 ||

దదర్శ సాగరం భీమం భీమోరగనిషేవితం |
స మారుత ఇవాకాశం మారుతస్యాత్మసంభవః || 5.56.41 ||

ప్రపేదే హరిశార్దూలో దక్షిణాదుత్తరాం దిశం |
స తదా పీడితస్తేన కపినా పర్వతోత్తమః || 5.56.42 ||

రరాస వివిధైర్భూతైః ప్రావిశద్ వసుధాతలం |
కంపమానైశ్చ శిఖరైః పతద్భిరపి చ ద్రుమైః || 5.56.43 ||

తస్యోరువేగోన్మథితాః పాదపాః పుష్పశాలినః |
నిపేతుర్భూతలే భగ్నాః శక్రాయుధహతా ఇవ || 5.56.44 ||

కందరోదరసంస్థానాం పీడితానాం మహౌజసాం |
సింహానాం నినదో భీమో నభో భిందన్ హి శుశ్రువే || 5.56.45 ||

త్రస్తవ్యావిద్ధవసనా వ్యాకులీకృతభూషణాః |
విద్యాధర్యః సముత్పేతుః సహసా ధరణీధరాత్ || 5.56.46 ||

అతిప్రమాణా బలినో దీప్తజిహ్వా మహావిషాః |
నిపీడితశిరోగ్రీవా వ్యవేష్టంత మహాహయః || 5.56.47 ||

కిన్నరోరగగంధర్వయక్షవిద్యాధరాస్తథా |
పీడితం తం నగవరం త్యక్త్వా గగనమాస్థితాః || 5.56.48 ||

స చ భూమిధరః శ్రీమాన్ బలినా తేన పీడితః |
సవృక్షశిఖరోదగ్రః ప్రవివేశ రసాతలం || 5.56.49 ||

దశయోజనవిస్తారస్త్రింశద్యోజనముచ్చితః |
ధరణ్యాం సమతాం యాతః స బభూవ ధరాధరః || 5.56.50 ||

స లిలంఘయిషుర్భీమం సలీలం లవణార్ణవం |
కల్లోలాస్ఫలవేలాంతముత్పపాత నభో హరిః || 5.56.51 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే షట్పంచాశః సర్గః ||